

§ 809

V 27.9.2017, Valtuutettu Matti Enrothin aloite yleiskaavan 2016 epäkohtien korjaamisesta

HEL 2017-002208 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Ulla-Marja Urhon ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Anna Villeneuve, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Matti Enrothin aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Matti Enroth ja 17 muuta valtuutettua esittävät aloitteesaan, että Keskuspuisto, Malmin lentokenttä ja Tuomarinkylän kartanon alueet poistetaan kaupunginvaltuuston 26.10.2016 hyväksymästä yleiskaavasta.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Kaupunkisuunnittelulautakunta toteaa lausunnossaan, että yleiskaavan laatiminen käynnistyi 20.11.2012 kaupunkisuunnittelulautakunnan hyväksyessä yleiskaavan lähtökohdat ja työohjelman. Neljän vuoden valmistelu- ja päätöksentekoprosessi sai päätöksensä 26.10.2016 kun kaupunginvaltuusto hyväksyi Helsingin uuden yleiskaavan. Yleiskaava

11.09.2017

ei ole vielä lainvoimainen. Kaavasta on jätetty useita valituksia hallinto-oikeuteen, ja kaupunginhallitus antoi niihin vastineen 22.5.2017.

Vastikään hyväksytyn yleiskaavan muuttaminen jälkikäteen yksittäisten alueiden osalta ei ole yksinkertaista eikä sitä ole pidettävä perusteltuna. Aloitteessa ehdotetun kaltaisilla muutoksilla olisi merkittävä vaikutus tavoiteltuun kaupunkirakenteeseen ja valmistelun lähtökohdaksi asetetun väestöprojektion toteutumisen edellytyksiin. Esitettyjen muutosten laajuus vaarantaisi koko kaavaratkaisun toimivuuden, mikä edellyttäisi kokonaan uuden yleiskaavan valmistelua.

On syytä huomata, että yleiskaavamerkinnot ovat pääkäyttötarkoituksimerkintöjä. Puistojen ja liikenneväylien lopulliset sijainnit määritellään tarkemmassa suunnittelussa. Rakentamisalueilla ei ole yleiskaavakartalla tarkkoja rajoja. Vierekkäisten eri kaavamääräysten alaisten alueiden maankäyttö sovitetaan tarkemmassa suunnittelussa yhteen niin, että tuetaan toimivaa kaupunkirakennetta. Vihersormien ja muiden seudullisten viheralueiden sekä paikallisen viheralueverkoston jatkuvuus turvataan. Esimerkiksi keskuspuiston tarkkoja rajauksia ei ole päätetty osana yleiskaavaa. Vastaavasti Tuomarinkylän alueella on mahdollisuus tutkia keskustelua herättänyttä pikaraitiotien linjausta tarkemmin. Arvokas kartanoympäristö säilyy Tuomarinkylässä jatkossakin osana kulttuurimaisemaa. Malmin lentokentän alue taas on asuntorakentamisen näkökulmasta Helsingin merkittävin yleiskaavan osoittama uusi asuntorakentamisen aluekokonaisuus.

Yleiskaava ei myöskään ota kantaa alueiden toteuttamisjärjestykseen. On kuitenkin syytä erikseen todeta, että muutettavaksi esitetty Malmin lentokentän alueen saattaminen toteuttamiskelpoiseksi on tärkeää 2020-luvun asuntorakentamistavoitteiden saavuttamisen kannalta. Samoin asuntorakentamiseen ja liikennejärjestelmään kytkeytyvien investointien suuntaaminen koilliseen Helsinkiin on olennaista ympäröivien alueiden tulevaisuuden kehittymismahdollisuuksien ja alueellisen eriarvoisuuden estämisen kannalta.

Hierarkkinen kaavoitusjärjestelmä mahdollistaa sen, että asemakaavoitusvaiheessa on mahdollisuus vaikuttaa asemakaavoihin, joita ei pidetä tarkoituksenmukaisina. Asemakaavoitustyön aikana käydään myös aina läpi laaja osallistumis- ja vuorovaikutusprosessi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Anna Villeneuve, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Liitteet

1 Enroth Matti ym. valtuustoaloite kvsto 22.2.2017 asia 20

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunkisuunnittelulautakunta 09.05.2017 § 237

HEL 2017-002208 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kaupunginhallitus on pyytänyt lausuntoa kaupunkisuunnittelulautakunnalta valtuustoaloitteesta, joka koskee yleiskaavan muuttamista Keskuspuiston, Malmin lentokentän ja Tuomarinkartanon alueiden osalta.

Yleiskaavan laatiminen käynnistyi 20.11.2012, kun kaupunkisuunnittelulautakunta hyväksyi yleiskaavan lähtökohdat ja työohjelman. Neljän vuoden valmistelu- ja päätöksentekoprosessi sai päätöksensä 26.10.2016 kaupunginvaltuuston hyväksyessä Helsingin uuden yleiskaavan (Kaupunkikaavan). Yleiskaavan eri vaiheita on käsitelty useaan otteeseen kaupunkisuunnittelulautakunnassa, minkä lisäksi prosessiin kuuluva muu vuorovaikutus on ollut hyvin kattavaa. Yleiskaava ei ole vielä lainvoimainen. Kaavasta on jätetty useita valituksia hallinto-oikeuteen. Kaupunki tulee antamaan niihin vastineen ennen kesää.

Yleiskaava kattaa koko Helsingin alueen lukuun ottamatta Östersundomia. Yleiskaava ei korvaa voimassa olevia Jätkäsaaren, Keski-Pasilan, Sörnäistenrannan ja Hermanninrannan, Kuninkaantammen, Pohjois-Haagan itäosan ja Kruunuvuorenrannan osayleiskaavoja eikä Vartiosaaren, Meri-Rastilan länsirannan, Koivusaaren osayleiskaavoja, mikäli ne ovat tulleet voimaan ennen kuin uusi yleiskaava saa lainvoiman.

Vastikään hyväksytyn yleiskaavan muuttaminen jälkikäteen yksittäisten alueiden osalta ei olisi yksinkertaista. Lausunnossa ehdotetun kaltaisilla muutoksilla olisi merkittävää vaikutusta koko Helsingin tavoiteltuun kaupunkirakenteeseen ja valmistelun lähtökohdaksi asetetun väestöprojektion toteutumisen edellytyksiin. Muutosten arviointi edellyttäisi arvioita koko kaavaratkaisun toimivuudesta. Mikäli yleiskaavaa haluttai-

11.09.2017

siin keskeisten ratkaisujensa osalta muuttaa, tulisi käytännössä käynnistää uuden yleiskaavan valmistelu.

On syytä huomata, että yleiskaavamerkinnot ovat pääkäyttötarkoituserkintöjä. Tarkemmassa suunnittelussa määritetään tarkemmin esimerkiksi rakentamisalueiden, puistojen ja liikenneväylien lopulliset sijainnit. Rakentamisalueilla ei ole yleiskaavakartalla tarkkoja rajoja. Vierekkäisten eri kaavamääräysten alaisten alueiden maankäyttö sovitaan tarkemmassa suunnittelussa yhteen niin, että tuetaan toimivaa kaupunkirakennetta. Vihersormien ja muiden seudullisten viheralueiden sekä paikallisen viheralueverkoston jatkuvuus turvataan. Esimerkiksi keskuspuiston tarkkoja rajauksia ei ole päätetty osana yleiskaavaa. Vastaavasti Tuomarinkylän alueella on mahdollisuus tutkia keskustelua herättänyttä pikaraitiotien linjausta tarkemmin. Arvokas kartanoympäristö säilyy Tuomarinkylässä jatkossakin osana kulttuurimaisemaa. Malmin lentokentän alue taas on asuntorakentamisen näkökulmasta Helsingin merkittävin yleiskaavan osoittama uusi asuntorakentamisen aluekokonaisuus.

Yleiskaava ei myöskään ota kantaa alueiden toteuttamisjärjestykseen. Näitä ajoitetaan osaltaan yleiskaavan toteuttamisohjelmassa, joka on tarkoitus tuoda päätöksentekoon vuoden 2017 loppupuolella. On kuitenkin syytä erikseen todeta, että muutettavaksi esitetty Malmin lentokentän alueen saattaminen toteuttamiskelpoiseksi on tärkeää 2020-luvun asuntorakentamistavoitteiden saavuttamisen kannalta. Samoin asuntorakentamiseen ja liikennejärjestelmään kytkeytyvien investointien suuntaaminen koilliseen Helsinkiin on olennaista ympäröivien alueiden tulevaisuuden kehittymismahdollisuuksien ja alueellisen eriarvoisuuden estämisen kannalta.

Kaupunginvaltuustolla on aina mahdollisuus kaupungin ylimpänä päätöksentekuelimenä ottaa kantaa tuleviin suunnitelmiin. Hierarkkinen kaavoitusjärjestelmä tarkoittaa sitä, että asemakaavoitusvaiheessa on mahdollisuus palauttaa valmisteluun sellaiset asemakaavat, joiden hyväksymistä ei pidetä tarkoituksenmukaisena. Asemakaavaprosessin yhteydessä käydään myös aina läpi laaja vuorovaikutusprosessi, johon kaikki osalliset pääsevät mukaan.

Esittelijä

yleiskaavapäällikkö
Rikhard Manninen

Lisätiedot

Heikki Salmikivi, yleiskaavasuunnittelija, puhelin: 310 37483
heikki.salmikivi(a)hel.fi